

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 5 marca 2024 r.

Znak: WZPS-3.431.7.16.2023.MK

**Pani
Agnieszka Łazor
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Białym Borze**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285), zespół inspektorów Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie przeprowadził w dniach 7-10 listopada 2023 r. kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białym Borze.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań gminy określonych w ustawie o pomocy społecznej, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 24 stycznia 2024 r., przedstawiam Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z uchybieniami ¹.

W okresie objętym kontrolą Kierownikiem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze od dnia 23 stycznia 2018 r. jest Pani Agnieszka Łazor.

Nadzór nad kontrolowaną jednostką sprawuje Burmistrz Białego Boru.

W Ośrodku zatrudnionych jest 14 pracowników, w tym (w dniach kontroli) 5 pracowników socjalnych.

Gmina Biały Bór liczy (wg. informacji z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Biały Bór - stan na dzień 7 listopada 2023r.) 4 883 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały.

Jednostka w dniach kontroli spełniała warunek art. 110 ust. 11 oraz ust. 12 ustawy o pomocy społecznej w kwestii dotyczącej zatrudnienia pracowników socjalnych

1) Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony na 2 tys.

W kontrolowanym okresie Gmina Biały Bór posiadała opracowaną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, którą przyjęto uchwałą Nr XXII/159/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biały Bór na lata 2021-2027.

Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej Gmina Biały Bór opracowała Ocena zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalną sytuacji społecznej i demograficznej Gminy. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2021 r. przekazano do Rady Miejskiej w dniu 6 maja 2022 r. Natomiast ocena zasobów pomocy społecznej za 2022 r. została przekazana do Rady Miejskiej w dniu 4 maja 2023 r.

Stwierdzić zatem należy, że Ocena zasobów pomocy społecznej za 2021 i 2022 rok została przekazana do Rady Miejskiej w Białym Borze niezgodnie z terminem określonym w art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Sprawozdanie roczne z realizacji świadczeń z pomocy społecznej MRiPS-03-R Ośrodek przekazał w dniu 31 stycznia 2023 r. (termin przekazania sprawozdania upłynął w dniu 28 stycznia 2023 r.). Natomiast sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” Ośrodek przekazał w dniu 21 stycznia 2023 r. (termin przekazania sprawozdania upłynął w dniu 20 stycznia 2023 r.).

Wskazać zatem należy, że sprawozdania roczne MRiPS-03-R oraz z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” zostały przekazane przez Ośrodek do jednostki nadrzędnej po upływie obowiązującego terminu przekazania spraw.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze opracował i złożył Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawił potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni MGOPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach z zakresu realizacji zadań związanych z pomocą społeczną.

W zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej związanych z przyznawaniem świadczeń pieniężnych (zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych, zdarzenia losowego, klęski żywiołowej) oraz świadczeń niepieniężnych (składki na ubezpieczenie społeczne w ramach przyznanych zasiłków stałych, świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, skierowania i odpłatność za pobyt osób w domu pomocy społecznej, świadczenie usług opiekuńczych, udzielanie schronienia) zespół kontrolujący nie wniósł zastrzeżeń do zasadności przyznawania poszczególnych świadczeń, zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji oraz wypłaty ww. świadczeń. Wywiady środowiskowe przeprowadzane były w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r., poz. 893). Decyzje administracyjne w sprawach przyznawania świadczeń z pomocy społecznej wydawane były zgodnie z terminem określonym w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.). Wszystkie skontrolowane decyzje zawierały elementy określone w art. 107 k.p.a.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Ośrodek osobie bezdomnej przebywającej w schronisku dla osób bezdomnych Stowarzyszenia „AGAPE” w Borowym Młynie przyznawał

pomoc w postaci dożywiania pokrywając koszty całodziennego wyżywienia (śniadanie, obiad i kolację). Zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, pomoc może być udzielana w trzech formach: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. W ramach Programu finansowaniu podlega tylko jeden gorący posiłek, a nie tak jak to jest w przypadku MGOPS finansowanie kosztów całodziennego wyżywienia m.in. osób bezdomnych przebywających w schronisku.

Powyższe zagadnienia nie podlegają ocenie, gdyż będą stanowić przedmiot szczegółowej analizy odrębnego postępowania kontrolnego. Odstępuję zatem od wydania zaleceń w tym zakresie.

Gmina Biały Bór do 2018 roku objęta była programem naprawczym. Przez kilka lat na terenie Gminy nie realizowano programów, projektów i inwestycji. Skutki programu dla gminy odczuwalne są do chwili obecnej.

W 2022 roku pracą socjalną w Ośrodku objęto 271 rodzin (708 osób w rodzinie), w tym wyłącznie pracą socjalną 13 rodzin (43 osoby w rodzinie).

Praca socjalna w środowisku świadczona była przez pracowników socjalnych m. in. w zakresie wspierania osób lub rodzin w uzyskaniu pomocy ze strony różnych instytucji i organizacji. Pracownicy socjalni pomagają podopiecznym ośrodka również w sporządzaniu wniosków np. o przyznanie świadczenia alimentacyjnego, świadczenia rentowego lub emerytalnego. Współpracują z pedagogami szkolnymi odnośnie sytuacji dzieci, ich funkcjonowania w szkole, relacji rówieśniczych, ze służbą zdrowia (lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, położne), ze szpitalami, policją, urzędami, sądem i prokuraturą. Pracownicy socjalni w sytuacjach tego wymagających (sytuacje losowe, klęski, niezbędne potrzeby osób lub rodzin) organizują zbiórki rzeczy, odzieży, sprzętu, drobnego sprzętu AGD, artykułów higienicznych, przemysłowych, dziecięcych itp.

Gmina Biały Bór zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie poradnictwa specjalistycznego m.in. poprzez nieodpłatne porady prawne odbywające się 2 razy w tygodniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białym Borze, poprzez porady psychologiczne udzielane przez Centrum Zdrowia Psychicznego w Szczecinku oraz w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Ponadto wsparciem psychologicznym oraz pedagogicznym w zakresie poradnictwa rodzinnego, wychowawczego, diagnostycznego, profilaktycznego, interwencyjnego objęci są uczniowie oraz ich rodziny w SP w Drzonowie oraz w ZS w Białym Borze.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze realizuje zadania w zakresie opracowania i realizacji projektów socjalnych. W okresie objętym kontrolą Ośrodek zrealizował następujące programy i projekty socjalne: Program „Opieka Wytchnieniowa”, Program „Korpus Wsparcia Seniorów”.

Gmina Biały Bór w ramach zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w zakresie zapewnienia schronienia dla osób bezdomnych corocznie zawiera na świadczenie usług schronienia umowy ze Stowarzyszeniem Pomoc Nieuleczalnie Chorym i Bezdomnym “Pro-Bono” Ośrodek w Gałowie, ze Stowarzyszeniem Pomoc Nieuleczalnie Chorym i Bezdomnym Centrum Socjopomocy, Ośrodek w Brodźcach, ze Stowarzyszeniem Pomoc Nieuleczalnie Chorym i Bezdomnym Centrum Socjopomocy, Placówka w Linowie oraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy “AGAPE” w Borowym Młynie.

Zgodnie z art. 48a. 1 ust. 11b. ustawy o pomocy społecznej Gmina w terminie zgłosiła miejsca, w których udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych do Rejestru, prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.

MGOPS w Białym Borze uczestniczy w realizacji „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa”. Pomocą objęto 518 rodzin (1307 osób w rodzinach). Wydano 10 rodzajów asortymentów towaru: groszek z marchewką, szynka wieprzowa, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, makaron jajeczny, mleko UHT, szynka drobiowa, filet z makreli w oleju, cukier, olej rzepakowy.

Stwierdzone uchybienia wynikały z niepoprawnej interpretacji przepisów, braku wnikliwej kontroli dokumentacji jednostki przed wydaniem decyzji w sprawie przyznania pomocy w postaci posiłku oraz braku wnikliwej kontroli Kierownika w zakresie terminowego sporządzania oraz przekazywania sprawozdań resortowych oraz Oceny zasobów pomocy społecznej. Skutki to: nieprawidłowe przyznawanie pomocy w postaci posiłku osobom bezdomnym w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz nieterminowe sporządzanie obowiązujących sprawozdań.

Ponadto na terenie Gminy nie utworzono i nie funkcjonuje mieszkanie chronione. Do obowiązkowych i własnych zadań gminy należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, a od 1 listopada 2023 r. - w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (art. 17 ust. 1 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej).

Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację zadań jest Kierownik jednostki.

W wyniku poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 22-25 stycznia 2018 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białym Borze działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z uchybieniami. Wydano następujące zalecenie pokontrolne:

1. udzielanie schronienia zgodnie z zasadami określonymi w art. 48a ust. 1 i 2 oraz art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, przeprowadzanie wywiadów oraz zawieranie kontraktów socjalnych przed wydaniem decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych, przekazywanie świadczeń przyznanych w formie pieniężnej bezpośrednio osobie bezdomnej lub na konto osobiste świadczeniobiorcy, w pełnej wysokości – *zalecenie zostało zrealizowane*.

W związku z powyższym na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam:

jako zalecenie zwykłe w zakresie realizacji zadań gminy określonych w ustawie o pomocy społecznej:

1. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, a od dnia 1 listopada 2023 r. - w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych,

jako zalecenie zwykłe w zakresie prowadzenia dokumentów programowych:

1. terminowe sporządzanie i przekazywanie określonej przepisami Oceny Zasobów Pomocy Społecznej wraz z rekomendacjami, zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej,

jako zalecenie zwykłe w zakresie prowadzenia dokumentów Ośrodka:

1. terminowe sporządzanie sprawozdań rocznych MRiPS-03-R oraz "Posiłek w szkole i w domu",

jako zalecenie zwykłe w zakresie pomocy dla klienta:

1. przestrzeganie zasad określonych w Uchwale Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" oraz prawidłowego przyznawania pomocy w postaci posiłków osobom bezdomnym przebywającym w schronisku.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wiadomości:

Pan Paweł Mikołajewski
Burmistrz Białego Boru

Właściwy podpis na oryginale